N°. 3058

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. franko te adresseeren aan het Bureau dezer Courant.

ZATURDAG 23 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Vereeniging „REGT VOOR ALLEN".

De Vereeniging stelt voor, bij de verkiezingen van Dingsdag 26 Mei, te benoemen tot Leden van den Gemeenteraad van Amsterdam:

den Heer C. P. VAN EEGHEN (wit stembriefjen),

en

den Heer J. G. RIJNDERS (geel stembriefjen).

Het Bestuur der Vereeniging voorn.
In zijnen naam:
J. W. CRAMER, *Prezident.*
J. A. ALBERDINGK THIJM, *Sekretaris.*

Amsterdam, 22 Mei 1857.

AMSTERDAM, 22 Mei.

Onder de behoeften, die in de schatting der bevolkingen eene gewigtige plaats bekleeden, komen in de eerste plaats de spoorwegen [illegible] Amsterdam en Rotterdam in verbinding [illegible] Antwerpen. Wat is [illegible], dat de lijn, die onze groote koopsteden in aanraking brengt met Duitschland en België, [illegible] voor jaren is gelegd? Men kan er vele opsommen, maar onder de voornaamsten behooren zeker wel gebrek aan ondernemingszucht bij de kapitalisten en gebrek aan veerkracht bij de Regering. En alzoo hebben de Engelschen ons den Rijn-Spoorweg, de Belgen dien van Antwerpen bezorgd. In beide gevallen heeft Nederland zekerlijk medegewerkt, maar in de achterhoede.

[illegible] een voornaam deel van de nederlandsche belangen; maar 't is er ver af, dat men 't daarbij laten kan. De lijn, die Antwerpen naar Breda voert, moet worden doorgetrokken naar Utrecht en Arnhem. Vlissingen moet in regtstreeksche verbinding worden gebragt door Noord-Brabant en Limburg met Zuid-Duitschland. [illegible] de noordelijke provinciën met de [illegible] spoorweg verkrijgen, die hen aan de zetels [illegible], zoowel als aan het centraal bestuur verbindt.

Is het noodig het gewigt dier spoorlijnen aan te toonen? Wie is er die daaraan twijfelt, dat wij ze behoeven? Wie acht ze niet onmisbaar? Maar waarom dan niet de handen aan 't werk geslagen? Om dezelfde reden waarom de thans reeds bestaande twee lijnen gedurende zoovele jaren onvoltooid zijn gebleven. Men heeft weer te veel van den vreemdeling verwacht, en niet genoeg gepoogd om door eigene middelen tot het beoogde doel te komen.

Men heeft namelijk al de bovengenoemde spoorlijnen ontworpen; men heeft daarvoor toezegging aangevraagd en verkregen; men heeft zich in aanraking gesteld met kapitalisten enz. Wat heeft het gebaat? Dat nog niet eens de benoodigde borgtogt is kunnen worden gegeven.

Waarom? De nederlandsche kapitalisten onttrokken zich en de Regering bood geenen anderen steun dan dien harer beleefdheid. Hoe konden de vreemde kapitalisten daartoe worden uitgelokt om voor Nederland werkzaam te zijn, op het oogenblik dat de spoorwegen niet weinig verloren hebben van de spekulatiezucht, die nog onlangs zoo hoog was opgevoerd, op het oogenblik, dat het geld duur en schaarsch was, en andere Staten niet slechts aanbiedingen doen van beleefdheid, maar van kapitaal- en renten-waarborging?

Er is, gelijk te vreezen was, niets gekomen, en al de schoone plannen, die onze bevolkingen hadden verheugd, blijven in de lucht hangen, zonder vooruitzigt dat zij grond zullen raken, indien daarvoor niet door andere middelen eene uitkomst wordt gezocht.

Is daarvoor kans? Goddank ja, omdat er eene wending komt in de publieke opinie. De overtuiging begint zich te vestigen, dat men ten onzent het beginsel moet gaan in praktijk brengen: *aide toi et le ciel t'aidera.* Men moet zelf handen uit den mouw steken.

De heer Simons heeft het denkbeeld uitgesproken, niet alleen, dat het tijd is om zich op de zaak der spoorwegen te gaan toeleggen; maar daarenboven dat de Staat, waar 't noodig is, daartoe moet medewerken door iets anders en iets meer dan door betuigingen van welwillendheid en dienstvaardigheid. Dat denkbeeld is in Nederland welkom geweest [illegible] het meerendeel der bevolking, [illegible] schrijven, dat zijne nederlaag in de Tweede Kamer niet met eene overgroote meerderheid is voltooid. Ongetwijfeld had de minister meer dan 45 der Kamerleden [illegible]. Maar het uitgeworpen lokaas der spoorwegen werd zoo gretig opgevangen, dat menig lid der Kamer daaraan zijne meening opofferde.

Sinds heeft dat denkbeeld nog vorderingen gemaakt. Het is aangevuld geworden door een ander denkbeeld, dat namelijk met den Staat, ook de provinciën en gemeenten aan de partikuliere kapitalen kunnen en behooren bijstand te bieden. Waarom niet? Hebben de provinciën en ook de aanzienlijke steden en vlekken daarbij niet veel belang? De moeijelijkheid der te dien aanzien te regelen quæstiën kan geene reden zijn om daarvan af te schrikken. Als men ernstig wil, zijn alle moeijelijkheden voor eene voldoende oplossing vatbaar. Het komt er slechts op aan, dat men een begin maakt om eene oplossing te zoeken. En daarom juichen wij van ganscher harte de pogingen toe, die herhaaldelijk in het noorden van het Rijk geschieden, om tot een rezultaat te komen.

Gaarne [illegible] *dagblad* [illegible] kunnen bewandelen. Op het gebied der quæstie van Neerlands welvaart immers kan geen verschil zijn van partijschap; daar kunnen en behooren allen te worden aangedreven slechts naar één doel, naar de verhooging van 't algemeen welzijn. Wat ons betreft, wij ontveinzen 't niet, dat wij daar onze tegenstanders met blijdschap als medewerkers aantreffen.

Intusschen, ook daar is verschil van meening mogelijk. Maar dat kan, mag, noch zal een verschil zijn van partijschap. En daarom kan eene loyale diskussie spoediger voeren tot de vestiging van eene algemeen gedeelde overtuiging, die publieke opinie wordt. Daartoe wenschen wij bij te dragen. En te dien einde is onze aandacht gevallen op een belangrijk artikel, uit Overijssel toegezonden aan de *Amsterdamsche Courant*, en in het *Residentieblad* overgenomen. Dat artikel geeft eenige zeer betragtenswaardige »*gedachten, over eene mogelyke uitvoering* »*der noorder-spoorweg-plannen*," welke ook voor andere spoorweg-plannen van nut kunnen zijn.

Daarin wordt het beginsel ontwikkeld, dat de Staten der betrokkene provinciën en de belanghebbende groote steden met den Staat moeten medewerken, om tot het verkrijgen der spoorwegen te komen. Wij laten de bijzonderheden, waarin de schrijver treedt, ter zijde. Wij zijn niet in staat daarover een oordeel te vellen, dewijl ons de gegevens, daartoe benoodigd, ontbreken.

Maar wij hebben bedenking tegen twee beginselen, waarvan de schrijver uitgaat. Hij zegt 1°. »Rijks-subsidie kan men voor den Noorder-spoorweg niet hooger verlangen dan aan de Rijn-spoorweg-maatschappij is verleend." Waarop steunt die meening? Dat wordt tot ons leedwezen niet gezegd. Heeft de schrijver gemeend, dat de bijdrage voor den Rijnspoorweg tot regel moet dienen voor de bijdragen der nog verlangde spoorlijnen? Op welken grond? In zijne algemeenheid genomen hebben wij tegen dien regel bezwaar.

Zijn de spoorlijnen in het Noorden van *publiek belang*? Ongetwijfeld ja. Dan moet de staatssubsidie, zoo er eene verleend wordt, niet geregeld worden naar die aan den Rijnspoorweg geschonken, maar naar de behoeften. Van twee spoorlijnen, beide noodzakelijk voor het algemeen welzijn, kan de eene weinig kansen op goede renten aanbieden, middelerwijl de andere ze overvloedig zal afwerpen. In het laatste geval kan 't nuttig zijn, dat de Staat, bij gebrek aan ondernemingszucht, toeschiet; maar voorzeker zal in het eerste geval de hulp der Regering veel krachtdadiger moeten zijn.

2°. Het andere beginsel, waarvan de schrijver blijkbaar uitgaat, ofschoon hij 't niet formuleert, [illegible] onderstelt, is, dat, bij de Noorder-spoorweg-plannen slechts die provinciën en steden zullen hebben bij te dragen, door en langs welke de lijnen loopen. Wij kunnen 't niet ontveinzen, dat deze eisch van den Overijsselaar zeer bescheiden, al te bescheiden is.

Waarom? Waar quæstie is van bijdrage te leveren door de provinciën en steden, daar komt de vraag: Wie heeft er direktelijk voordeel van? De schrijver schijnt daarop aan zich zelven te hebben geantwoord: De provinciën en steden, die de spoorlijn doorloopen zal. Het antwoord is goed, maar niet volledig. Immers het voordeel houdt niet op daar, waar de aan te leggen spoorweglijnen zullen eindigen; maar zet zich voort op de banen, waarbij zij zich aansluiten. Althans ons komt het voor, dat de provinciën Utrecht en Holland, en vooral de twee groote koopsteden, Amsterdam en Rotterdam, geen gering voordeel zullen verkrijgen van de tot stand te brengen spoorweglijnen. Dat lijdt geen twijfel. En het beginsel wordt overal in praktijk gebragt, waar twee Staten door middel van spoorlijnen in aanraking komen.

Wij bepalen ons van daag tot deze twee bedenkingen en hopen dat de ingezondene »*gedachten*" aanleiding mogen geven tot nadere toelichting en bevordering dier gewigtige aangelegenheid.

Het is tijd dat de zaak der spoorwegen behartigd wordt. Zij is al te zeer verwaarloosd te midden der onvruchtbare bewegingen in de laatste jaren. Thans, nu zij op nieuw en [illegible] van alle zijden.

Wij vernemen, dat Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid de Bisschop van Haarlem, aanstaanden Zondag zich op reis begeeft, om in het dekenaat Beverwijk, gedurende eenige dagen, kerkvizitatie te houden en het H. Vormsel toe te dienen.

"In de *Köln. Zeitung* leest men het volgende, dat wij letterlijk zoo als het daar staat, mededeelen: »Aan den *Courrier de Paris* wordt uit 's Gravenhage geschreven, dat de nederlandsche Regering besloten heeft een oorlogsschip naar de chineesche wateren te zenden." (?)

Naar men zegt is de heer Groen van Prinsterer voorgedragen als kurator der leidsche hoogeschool, maar moet de Regering, om wel te bevroeden redenen, ongezind zijn gemelde betrekking aan dien heer op te dragen.

Nadat de turfwerkers te Zwartsluis en omstreken, ettelijke dagen niet gearbeid hadden, hebben eindelijk de veenbazen besloten aan den eisch dier lieden toe te geven, en ze een merkelijk verhoogd loon te beloven. Dit loon is nu tot den nooit betaalden prijs van ƒ1,02½ per korte spon turfroede opgevoerd, waardoor 2 werklieden, die dagelijks gemakkelijk 4 roeden veen leggen, per hoofd een daggeld van ƒ2,05 kunnen maken.

Luidens het met de jongste mail bij het departement van Koloniën uit Suriname ontvangen berigt, gedagteekend 21 April ll., waren de mazelen aldaar nog heerschende, en wel voornamelijk op de plantaadjes, op sommige waarvan zelfs een groot gedeelte der slavenmagt daardoor aangetast was.

Overigens bleef de gezondheidstoestand aldaar voldoende, en heerschten rust en orde allerwege.

Bij den minister van Financiën is ontvangen eene som van ƒ270, door een onbekende, onder letter *K*, postmerk *Steenwijk* [illegible], tot voldoening van aan het rijk verschuldigde successie-regten, ingezonden.

Naar men vereneemt is alhier dezer dagen een brievenbesteller aangehouden en ter beschikking van de Justitie gesteld, ter zake van het ontvreemden van een koupon uit een gesloten brief, die in een der bussen gestoken was.

STATEN-GENERAAL.
TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag 20 Mei.

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over het wetsontwerp regelende de jagt en visscherij.

Over het art. 18, aangevende wat bij het jagen verboden

is, werd eene breedvoerige beraadslaging gevoerd, waarbij de heeren van Deinse, Zylker, Hoynck van Papendrecht, Bieruma Oosting, Blaupot ten Cate, Sander, Westerhoff, Reinders en de minister van Justitie in beschouwingen traden. Ten gevolge van het wijzigen van het artikel door de Regering, het verwerpen van een amendement van den heer Hoynck van Papendrecht, die eenige jagtbedrijven op Zondag wilde toegelaten zien, en van een amendement van den heer Westerhoff betreffende de beperking van het jagen op bouwlanden, en van de aanneming van een amendement van den heer van Heiden Reinestein, thans lit. *f* in het artikel geworden, luidt dat artikel aldus:

„Het is verboden te jagen:

a, op Zondag;

b. vóór zons-opgang en na zons-ondergang; met uitzondering van de uitoefening der jagtbedrijven vermeld onder litt. *e*. *f*. *g* en *h* van art. 15, en van het schieten van eenden, welke jagtbedrijven geoorloofd zijn een half uur na zonsondergang;

c. op spoorneeuw; met uitzondering van de klopjagten in art. 16 vermeld, waterwild aan het zeestrand en aan de oevers van rivieren, meren en plassen, voorts van de jagtbedrijven vermeld onder litt. *g* en *h* van art. 15:

d. bij hoog water: dat is daar, waar de grond, met uitzondering van de hoogten waarop het wild schuilplaats vinden kan, onder water staat,

e. op andere, dan in art. 15 *h* bedoelde wijze binnen den kring eener geregistreerde en afgepaalde eendenkooi, zelfs aan den eigenaar of bruiker of ten gevolge van door hen verleende vergunning;

f. op korhoenders uit zoogenaamde loerhutten of dergelijke schuilhoeken of hinderlagen, anders dan bij drijfjagten en om pogingen te werk te stellen om dat wild op die wijze te bemagtigen.

Art. 19 werd vermeerderd met eene derde alinea, voorgesteld door den heer van Wintershoven. Nadat daarover gesproken was door de heeren Strens, Thorbecke, Taets van Amerongen, van Lynden, van Wintershoven, Gevers Deijnoot en den minister van Justitie, is het artikel aldus gewijzigd vastgesteld:

„Het is verboden te jagen of te visschen in gesloten jagt- of vischtijd.

„In open jagt- of vischtijd mag niet anders worden gejaagd en gevischt, dan met inachtneming van hetgeen bij deze wet en bij de reglementen en verordeningen in de artt. 9, 10 en 11 bedoeld, is voorgeschreven.

„Dit artikel is niet van toepassing op eigenaren of regthebbenden van vischwater dat met geen ander in verbinding staat."

Art. 20, bevattende het verbod van te jagen zonder jagtacte, of in gesloten jagttijd met schietgeweer, valken, havikken of honden, welke geen houten slependen kruisbungel aan den hals hebben hangen, zich in het veld te bevinden enz., werd vervangen door een ander artikel, voorgesteld door den heer Thorbecke, waardoor dat artikel na eene beraadslaging tusschen de heeren Westerhoff en van Eck (die op het oorspronkelijk artikel elk een amendement voorgesteld hadden, welke echter, tengevolge van de goedkeuring van het voorstel van den heer Thorbecke met 43 tegen 9 stemmen, vervielen), van Wintershoven, Dirks, Taets van Amerongen, van Lynden, [illegible] van Deinse, Bieruma Oosting, [illegible] van Justitie, [illegible] vastgesteld [illegible]

„Bij die zonder de vereischte jagtakte of in gesloten jagttijd zonder het konsent in art. 16 of de buitengewone magtiging in art. 27 bedoeld, in het veld eenige poging doet om wild op te sporen, te bemagtigen of te dooden, is volgens art. 41, eerste lid, strafbaar. Daaronder is begrepen, zoo hij zich met geladen schietgeweer in het veld bevindt of niet de behoorlijke zorg draagt om te beletten dat de hond of de honden die hij bij zich heeft, wild opsporen, drijven of grijpen."

Art. 21, betreffende de beperkingen omtrent het vangen van kivitten, lijsters, leeuwrikken, vinken, en het verbod om nachtegalen te vangen, werd na eene kleine verandering te hebben ondergaan aangenomen.

Art. 22, betreffende het zoeken, rapen en verkoopen van eijeren van eenig wild, leverde stof tot eene breedvoerige behandeling, waarin de heeren Westerhoff, Dirks, van Deinse, van Heiden Reinestein (die allen amendementen voorstelden), Taets van Amerongen, Godefroi en de minister van Justitie zich mengden. Die van den eerste en derde werden verworpen; dat van den tweede aangenomen, dat van den laatste ingetrokken.

De Vergadering heeft beslist, dat, alvorens het artikel aan eene stemming te onderwerpen, het zal worden gedrukt en rondgedeeld, ten einde de redaktie daarvan na te gaan.

De kommissie van Rapporteurs heeft het eindverslag uitgebragt op de aanhangige naturalizatie-wetten.

De dag der beraadslaging zal nader worden vastgesteld.

De kommissie voor de Verzoekschriften heeft eenige rapporten op in hare handen gestelde adressen uitgebragt.

De beraadslaging over het wetsontwerp tot regeling der jagt en visscherij zal overmorgen worden voortgezet.

's GRAVENHAGE, 20 Mei. Naar men verneemt zal H. M. de Koningin-moeder tot omstreeks de helft der volgende maand in de rezidentie verblijven, en zich alsdan naar het kasteel Soestdijk begeven.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik, als ook HD. dochter, Prinses Maria, zullen Vrijdag aanstaande het buitengoed *Bakkershagen*, gelegen aan den Leydschen Straatweg, betrekken.

— Naar men verneemt wordt binnen een paar dagen in de rezidentie verwacht de officier der russische marine, de baron von Kreudner, komende uit Frankrijk, die den grootvorst Konstantijn vooruitreist.

HAARLEM, 19 Mei. Gisteren is den heer Jhr. G. van Tets, lid der Gedeputeerde Staten in de provincie Noord-Holland, een treffend onheil wedervaren. Rijdende naar zijne woning in de Vogelenzang, tegen het vallen van den avond, is hij door zijnen zwager, den heer Barnaart, achterhaald, wiens paarden doorgegaan waren. Door den schok schijnt de heer van Tets uit zijn rijtuig geworpen te zijn en bleef bekneld met een been tusschen een der wielen. Dat been is op twee plaatsen gebroken. De lijder heeft een pijnlijke operatie moeten ondergaan. Al het mogelijke zal beproefd worden om het gekwetste been te behouden. Zijn toestand was heden morgen niet ongunstiger, dan gedurende den nacht.

MADE EN DRIMMELEN, 19 Mei. De zalmvisscherij, welke in het laatst der vorige maand nog zoo ongunstig was, dat naauwelijks een zalm per dag werd gevangen, is sedert eenige dagen bijzonder gunstig. Gemiddeld worden er thans 40 a 50 daags gevangen, welke meerendeels naar Frankrijk en Belgie worden verzonden. De prijs is dan ook aanmerkelijk gedaald en van *f* 3,20 het Ned. ℔ op *f* 1,50 a 1,80 gekomen. Op de Zuid-Hollandsche Waard is de elftvangst in de laatste dagen belangrijk geweest; dezelve geldt thans *f* 0.30 a 0.35 het stuk. *(H.)*

LEEUWARDEN, 18 Mei. Naar wij vernemen worden ook alhier, van wege de kamer van koophandel en fabrieken, pogingen aangewend, tot het vormen eener kommissie, om den aanleg van den noord-ooster spoorweg te bevorderen, of althans tot het voorbereiden van zoodanige maatregelen, die tot het eindelijk welslagen der zoo vurig verlangde zaak zouden kunnen leiden. Ook te Harlingen heeft zich eene kommissie gevormd, bestaande uit de heeren A. J. Rodenhuis, C. Harmens, J. F. Fontein, P. Adama Zijlstra, S. Hingst en J. S. Hannema, ten einde deelneming aan de hoogst belangrijke zaak te bevorderen en daardoor de aanvrage van de koncessie te bespoedigen. *(L. C.)*

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

LONDEN, 22 Mei. In het Lagerhuis werd gisteren de gewone motie van den heer Spooner tegen het r. k. kollegie te Maynooth met 125 tegen 91 stemmen verworpen. Geen der leden achtte het noodig op de redevoering des voorstellers te antwoorden, doch de uitslag der stemming bewees het gevoelen der meerderheid.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Mei. De koning van Beijeren is nog altijd te Fontainebleau, doch wordt weldra te Parijs verwacht. De gemeenteraad van Parijs zal Z. M. een schitterend feest op het stadhuis aanbieden en men denkt, dat aanstaanden Maandag ter zijnen eere eene groote revue op het veld van Mars zal plaats hebben.

— De tegenwoordigheid van den minister Walewski te Fontainebleau bij den Koning van Beijeren wordt in [illegible] als bemiddelaar zou optreden tusschen Napels en de westersche mogendheden.

— Men schrijft uit Florence, dat de ridder Boncampagni, gezant van Sardinie bij den groothertog van Toskane, door den telegraaf naar Berlijn is ontboden geworden. Zoo geen verandering heeft plaats gehad in de gezindheid, welke men aan het kabinet van Turijn heeft toegeschreven, zou de heer Boncampagni slechts die hoofdstad doorreizen en zich onmiddellijk naar Bologna begeven om Pius IX in naam van Koning Viktor Emmanuel te begroeten.

Een italiaansche korrespondentie, aan een parijsch dagblad gerigt, trekt alles in twijfel wat over deze zending medegedeeld is, en geeft terzelfder tijd een andere uitlegging aan de reis van den heer Boncampagni. Volgens den briefschrijver zou de piemonteesche diplomaat aan den groothertog van Toskane mededeelingen hebben gedaan over de afbreking der betrekkingen tusschen Oostenrijk en Sardinië, waarop deze Vorst met den oostenrijkschen vertegenwoordiger aan zijn hof verzoenende onderhandelingen zou op touw gezet hebben.

De heer von Buol heeft, zoo zegt deze korrespondentie verder, de door den gezant te Florence gegeven verklaringen der oplettendheid waardig gekeurd, en ten gevolge van een notawisseling tusschen de oostenrijksche en toskansche hoven zou de heer de Cavour den heer Boncampagni naar Turijn ontboden hebben, om met hem in konferentie te treden en te zien of het mogelijk is tot een bevredigende uitkomst te geraken.

Het *Journal des Debats* en eenige andere doorgaans goed ingelichte bladen trekken deze mededeeling zeer in twijfel. Oostenrijk kan niet gezind zijn, zeggen zij, de eischen, welke graaf Paar der sardinische Regering heeft gesteld te laten varen, en de laatste nog minder om toe te geven, daar zij de vervulling daarvan onbestaanbaar acht met de Grondwet van het koningrijk.

— In een half-officieel blad van Parijs, de *Moniteur de la Flotte*, leest men het volgende, waardoor een reeds vermeld berigt bevestigd wordt.

»De Regering van Annam, een der grootste onafhankelijke rijken van Azië, hetwelk vroeger herhaaldelijk aan het hof van Peking schatpligtig geweest is en sedert nog onder deszelfs zedelijken invloed stond, heeft onlangs te kennen gegeven, hoe het zich bij het tusschen China en het buitenland opgerezen geschil wil gedragen.

»De mandarijn-generaal Keeih-to-sin, die aan het hof van Annam met de waardigheid van eersten minister des Keizers bekleed is, heeft aan de goeverneurs van alle zeesteden des rijks, onder dagteekening van 10 Februarij jl., eene aanschrijving gezonden van dezen inhoud:

»»In den naam van den magtigen Keizer, mijnen meester, den vierden van de dynastie der Tschung's, en krachtens zijne stellige bevelen doe ik u de volgende mededeeling, waaraan gij, als altijd, zult gehoorzamen ter vermijding van verschrikkelijke straffen.

»»Gij hebt zekerlijk vernomen dat tusschen de lieden van het Westen en den verheven Keizer van China, onzen bondgenoot, oorlog ontstaan is. Zonder te treden in eene beschouwing der oorzaken van den oorlog, welke alleen bij de eerstgemelden te zoeken zijn, heeft onze doorluchtige soeverein besloten onzijdig te blijven, zonder zich voor de eene of voor de andere partij te verklaren; gij zult u alzoo dienovereenkomstig te gedragen hebben, en in geen geval partij kiezen, noch voor de Engelschen noch voor de Chineezen.

»»De Keizer, onze meester, heeft geene verongelijkingen te wreken en alzoo ook geenen oorlog te voeren. Indien zijn land aangevallen werd, dan zouden zijne ontelbare legerscharen op zijne roepstem aansnellen, en den vijand vervolgen, die vermetel genoeg was om hem aan te vallen."

»Deze aanschrijving, waarvan een gedrukt exemplaar aan de buitenlandsche overheid van Macao bezorgd is, wordt algemeen beschouwd als een gevolg van stappen, die het chineesche goevernement heimelijk bij de Regering van Annam moet gedaan hebben, om haar in den strijd met Engeland te wikkelen. Dat is eene opmerkelijke omstandigheid: zij bewijst dat het chineesche hof, met al zijn schijnbaar zelfvertrouwen, bijstand bij zijne naburen zoekt.

»Annam heeft eene nijverige bevolking van twintig millioen zielen, een leger van 150,000 man en eene talrijke vloot. Zulk een bondgenoot zou voor China van groot nut hebben kunnen zijn.

»De Regering van Annam is thans niet, zoo als het hof van Peking, vijandig jegens de buitenlanders gezind; zij schijnt integendeel te begrijpen, hoe veel voordeel zij van het handelsverkeer met hen zou kunnen trekken.

»Annam is niet het eenige land van oostelijk Azië, hetwelk zich van het chineesche rijk afzondert; integendeel de Chineezen zijn thans in het verre Oosten het eenige volk, hetwelk de Europeanen van zich stoot; dit is inderdaad een opmerkelijk feit."

ENGELAND.

LONDEN, 19 Mei. De *Morning Post* meldt, dat de [illegible] zending als [illegible] in China te gaan vervullen.

— Volgens den *Times* zal generaal Todleben in de eerste Septemberweek naar Engeland komen, waar de officieren der genie, zoo als men weet, hem een groot banket zullen aanbieden.

— In het Lagerhuis heeft lord Palmerston dienzelfden dag op eene interpellatie geantwoord, dat er grond bestaat om te hopen, dat de ratifikatiën van den vrede tusschen Groot-Britannië en Perzië weldra uitgewisseld zullen zijn en dat hij zich zal haasten onmiddellijk aan het Huis de inlichtingen mede te deelen, welke het noodig heeft om een oordeel over deze quæstie te vellen.

Bij gelegenheid van de behandeling van het budget van marine, is sir Ch. Wood, met het doel om de oppozitie te ontwapenen, in eene opsomming getreden van de getal-sterkte der engelsche oorlogschepen, vergeleken bij die van Frankrijk. Daaruit blijkt dat Frankrijk, hetwelk in dit opzigt immer ten achteren was bij Engeland, thans bijna dezelfde hoogte heeft bereikt. Zoo bezit onder anderen laatstgemelde mogendheid thans 42 linieschepen met schroefstoomvermogen en Frankrijk 37.

In de zitting van 19 dezer is met eene meerderheid van 139 stemmen aangenomen eene bill, waarbij zekere belastingen worden afgeschaft, die tot nu toe door de iersche geestelijkheid betaald werden, terwijl daarentegen de Katholieken mede moeten bijdragen ten behoeve van de protestantsche eeredienst. Deze bill werd door de ultra-protestantsche partij levendig bestreden, doch door de regering en de liberalen even sterk verdedigd. Het Hoogerhuis heeft met eene meerderheid van 29 stemmen de bill op de echtscheiding aangenomen.

— De tijdingen door den berigtgever van den *Times* uit Perzië medegedeeld over de zonderlinge ramp, die het leger en de vloot getroffen heeft, behelzen onder anderen het volgende:

»De generaal Stalker heeft zich den 14den Mei in het legerkamp bij Bussir door het hoofd geschoten; reeds sedert eenige dagen scheen deze veldoverste gedrukt door de op hem rustende verantwoordelijkheid. De hitte die alle dagen toenam, deed hem vreezen, dat zijn soldaten niet spoedig genoeg onder hun tenten beschut zouden zijn tegen de brandende zonnestralen van die streken.

»Evenwel had men nooit iets buitengewoons bij hem opgemerkt. Den dag zelf van zijn noodlottigen dood had hij zich steeds opgeruimd getoond. Zijn adjudant heeft op verzoek des generaals diens pistolen geladen en ze op de tafel der tent nedergelegd. De kapitein Jenre, waarmede de generaal een langdurig onderhoud had, dat eerst tien minuten voor den dood des laatsten eindigde,

verklaarde dat hij in de trekken des generaals niets anders opgemerkt had dan de teekenen van vermoeijenis door de warme lucht veroorzaakt.

»De kenmerken van geestverbijstering waren zigtbaarder bij den Commodore Ethersey. Drie dagen voor zijn dood schreef hij: »Ik gevoel meer en meer mijn onbekwaamheid tot het voeren van het bevel. Ik ben afgemat; mijn hoofd weigert zijn dienst, en toch welke vreeselijke verantwoordelijkheid!" De slaap had hem sinds verscheiden dagen begeven, en als hij slapen wilde, nam hij opium. In die omstandigheden vernam hij den dood van generaal Stalker. »De toestand waarin zich de arme generaal bevond, is juist de mijne," schreef hij; »ook hij gevoelde niet op de hoogte van zijn betrekking te zijn. Welken nacht heb ik doorgebragt!"

»Men twijfelt niet of de besmetting van den zelfmoord heeft zich bij den Commodore Ethersey doen gevoelen toen hij den dood van generaal Stalker vernam."

— Volgens de met de overland-mail ontvangen brieven en tijdingen uit Hongkong, dd. 30 Maart, was nog geen verandering in den staat van zaken in China gekomen. Den 24n Maart was aldaar de *Zenobia* uit Singapore met 8 officieren en 418 manschappen en 's daags daarna de *Inflexible* met de kanonneerboot *Starling* aangekomen. Den 19n Maart ontmoette de *Hornet*, op een kruistogt voor het eiland St. John, eene vloot van zeerooversjonken. Wegens den lagen waterstand kon het oorlogsschip de jonken niet genoegzaam naderen, ten gevolge waarvan de booten, met eene voldoende bemanning gewapend, uitgezet werden. Nadat deze eenigen tijd op de jonken geschoten hadden, namen de roovers de vlugt, met achterlating van 17 jonken, die in de magt der Engelschen vielen en vernield werden. Aan boord van een dier jonken werden twee Europeanen gevonden, waarvan een een Portugees uit Goa was. Zij zeiden door de roovers tot de dienst op de jonken geprest te zijn geworden.

— Uit Athene wordt gemeld dat de granen en olijven oogst in Griekenland de gunstigste vooruitzigten geeft. De krenten te Corinthe zijn gebleven en van de ziekte bevrijd gebleven. Men schat dat de zijdeoogst in Griekenland een derde meer zal opleveren dan het vorige jaar.

— Met de *America* zijn tijdingen ontvangen uit New-York en Boston tot 6 en per telegraaf uit New-York, via Halifax tot 7 dezer.

Eene dépêche uit Washington dd. 5 dezer meldt het volgende:

»In gewoonlijk goed onderrigte kringen wordt gezegd, dat de regering gemeend heeft, uit beleefdheid jegens den senaat, het geamendeerde Dallas-Clarendon traktaat aan Engeland te moeten doen gewerden, hoewel het de wijzigingen, door den senaat daarin gebragt, geenszins kan goedkeuren.

Verder wordt gemeld, dat de amerikaansche regering beweert, dat dit traktaat door Engeland niet ten uitvoer gebragt is, zoodat zij bij gevolg op zijne volledige uitvoering zal blijven aandringen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 19 Mei. Hoewel er in den laatsten tijd veel gesproken is van meerdere toenadering tusschen ons hof en dat van St.-Petersburg, schijnt het desniettemin zeker dat onze gezant in die hoofdstad, graaf Valentijn Esterhazy, Rusland verlaten zal om gebruik te maken van het verlof dat hem verleend is. Deze diplomaat is door Keizer Alexander den 13n dezer maand in afscheidsgehoor ontvangen.

— De aartshertog Maximiliaan, gouverneur-generaal van Lombardije en Venetië heeft een begin doen maken met het graven en verbreden der kanalen en lagunen van Venetië, om den toegang voor groote schepen gemakkelijk te maken, en bevolen dat die werken binnen het jaar gereed moeten zijn.

BERLIJN, 20 Mei. Men schrijft uit Stokholm aan de *Nationale Zeitung* dat de Koning van Zweden van zijn ongesteldheid genezen is, zoodat hij de regeringszaken weder besturen kan, en reeds een zitting van den staatsraad geprezideerd had.

ITALIE.

ROME, 14 Mei. Heden zal Z. H. de Paus te Loreth zijn aangekomen. De volgende bijzonderheden zijn nog omtrent de reis Zijner Heiligheid bekend geworden. Na den 4 tot den 5en te Civita Castellona den nacht te hebben doorgebragt, en des ochtends, na de H. Mis gecelebreerd en aan de geloovigen de H. Kommunie toegediend te hebben, heeft de H. Vader de reis voortgezet naar Magliano, onder een aanhoudenden regen, die evenwel de inwoners niet belet heeft de toebereidselen zijner ontvangst te voltooijen. De deputatiën daar vereenigd, waren talrijk. Ook Otricolo was vol landlieden der omstreken, en van een verhevenheid boven de poort der stad opgerigt, gaf de H. Vader den zegen aan de toegestroomde menigte.

Te Narni had evenmin de regen de bevolkingen er toe kunnen dwingen uiteen te gaan. De H. Vader begaf zich vooreerst naar de kathedraal. Onder de daar aanwezigen, die tot den voetkus werden toegelaten, had ook Frankrijk vertegenwoordigers. De markies Patrizi, broeder van Z. Emin. den kardinaal-vikaris, heeft in de nabijheid van Montoro een gestieht van zusters van den H. Vincentius de Paulo gesticht, en die goede geestelijke dochters waren den Opperherder te gemoet gegaan.

Te Ferni waren van den omtrek van Rieti en de napelsche grenzen vele vreemdelingen gekomen, waaronder Mgr. Filippi, Bisschop van Aquila, en de napolitaansche intendant van de aangrenzende provincie. Daar werd de te Rome in gebruik zijnde etikette niet in 't oog gehouden en de menigte drong zonder bedwang de vertrekken Zijner Heiligheid binnen. Ook toen werd Frankrijk weer vertegenwoordigd door een nederige religieuze, welke zich te Ferni aan de opvoeding der armen wijdt.

Eenige weinige uren later deed de voormalige Aartsbisschop van Spolette zijne intrede in die stad, die allerwege met groen en bloemen versierd was. De avond was gedaald op het oogenblik der intrede van den Paus te Spolette. De poort der stad was met bengaalsch vuur verlicht. Gelijk in alle steden waar hij rust hield stapte ook nu Pius IX aan de Kathedraal af. Gedurende de voorstellingen der deputatiën zeide de H. Vader onder anderen, tot dezen: »Ik heb u gedoopt;" tot anderen: »ik heb u gevormd; ik heb u de priesterlijke wijding gegeven." Den 7en vertrok Z. H. naar Foligno, waar de inwoners op het plein een prachtige kolom in was hadden opgerigt naar het model der kolom van de Onbevlekte Ontvangenis te Rome. Men bood Z. H. als hulde vele kunstwerken van was, waarin de Polignezers uitmunten.

Vervolgens zette de paus zijne reis voort naar Assise, waar Z. H. den nacht doorbragt, en onder andere merkwaardigheden, den volgenden dag het klooster van Santa Chiara, bezocht, in het koor van welk klooster het ligchaam der H. Clara rust, voor hetwelk de H. Vader een geruimen tijd gebeden heeft. Den 9n des avonds vertrok hij naar Peruza, waar hij den aartshertog Karel van Toskane vond, die gezonden was door den regerenden groothertog, om Z. H. te huldigen.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 Mei. Het amendement van den heer Frère Orban, te midden der eindelooze beraadslagingen van de belgische Kamer [illegible] armenwet [illegible] met zeer sterke meerderheid verworpen. Het had de strekking om de voorstellen der Regering eerst later in beraad te nemen, en nu een enquête te houden over den toestand der arbeidende klassen in het bijzonder en der armen in het algemeen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 Mei.

BEVALLEN (19 Mei): E. A. Groote, geb. Kruseman, Z. — M. Harpseen, geb. Krewinkel, D.

OVERLEDEN (17 Mei): J. M. van den Broek, wed. H. J. Ootmar, 76 j. - J. G. Roelvink, 30 j. - J. L. Sörensen, 45 j. J. Scherff, 59 j. — (19 Mei): J. Aartsen, wed. F. Westhoff, 82 jaren.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 20 Mei.

GRAANMARKT.

Granen zonder handel.

Op 9 vaten Olie in Sept. Oct. en Nov. 82¼ *&c. Raapolie* op 6/w. *f* 52½; Vliegend *f* 51½; 1e Sept. *f* 48½; Oct. en Nov. *f* 48½, ½; Dec. *f* 48, ¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 44½; Vliegend *f* 44½; 1e Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 44. *Hennepolie* op 6/w. *f* 50½; Vliegend *f* 48½.

MIDDELBURG, 20 Mei. Puike Zeeuwsche Tarwe *f* 11, mindere *f* 10,75. Puike Walchersche dito *f* 12, mindere *f* 11,50, meer afwijkende soort *f* 11 de Mud. — Rogge. Puike Zeeuwsche werd vruchteloos aan *f* 7 verlaten. — Gerst, puike Winter *f* 7,25, een enkeld monster bragt nog *f* 7,50 op; dito Zomer *f* 6,90, mindere *f* 6,75 de mud. — Walchersche Paardeboonen bijna niet ter veil, men hield meestal op *f* 7,25 vast. Dito Groene Erwten alleen van de zolder ter veil, en beneden de *f* 8 waren die niet te koop, groote dito *f* 8,50. — Raap-Olie *f* 54; Patent-Olie *f* 56; Lijn-Olie *f* 47,50 per vat.

SCHIEDAM, 20 Mei. Rogge. Verkocht. 149/2 gedr. Stettin *f* 240 kont. — Moutwijn *f* 19,25; Jenever *f* 24,75; Amst. Proef *f* 26,—, per vat zonder fust, zonder de belasting.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

MADRID, 19 Mei. 3 pc. Schuld 40.05, id. 1½ pc. 25.85.

LONDEN, 21 Mei. Cons. 93⅞; Spanje buit. 3 pc. 41¼; id. 1½ pc. 25⅜; Rusl. 5 pc. 106; id. 4½ pc. 96½; Holl. 4 pc. 97½; id. 2½ pc. [illegible] Sard. 5 pc. 91½; Braz. 101; Peru 4½ pc. 77; Gren. uitg. 6½; id. werk. 23; Mexiko 3 pc. 22¼; Portugal 3 pc. 46; Ecuador 14¼; Venezuela 37; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 20 Mei. Met. 5 pc. 83⅝; id. 4½ pc. 84½; Bank-Aktiën 1004; Credit Anst. ——; Wissel op Londen 10.12; Amst. —; Parijs —; Goud 7¾; Zilver 6.

BERLIJN, 20 Mei. 3½ pc. Pr. Staatschuld 99½; 4½ pc. Rusland [illegible] id. 5 pc. 104¼.

HAMBURG, 20 Mei. Spanje 1½ pc. —; id. 3 pc. 23½; Rusl. 5 pc. —; 4½ pc. 90; 3 pc. Mexikanen 10⅞; Noord-Duits. bank 95⅛; Wissel op Londen 3/m. 13.04½; id. kort 13.01½; Amst. 36.20.

FRANKFORT, 20 Mei. 5 pc. Met. 81¾; 1 pc. Spanje binnenl. 24¾; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. 117¾; Parijs —; Weenen 113½; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	pCt.	19 MEI 4½ u.	gebl.	20 MEI 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	63⅞	63¾	63 13/16	63 15/16
Dito Dito	3	76⅝	76½	76 5/16	76½
Dito Dito	4	96 11/16	96¾	96 5/16	96 5/16
Overzeesche Bezittingen	4	95⅞	95¼		
Amortisatie-Syndikaat	3½	90⅞	90¾		
Actien Ned. Bank	4				
Handel-Maatschappij	4½	150	149¾	(150¼)	
Maatschappij van Weld.	4				
Oblig. Rijn-Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	53			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	25 7/16	24 15/16		
Dito	3	42	41⅞		
Binnenlandsche	3	38 1/16	37⅞	38	37 15/16
Coupon-Bewijzen		6⅞	6 15/16		
Amortisable Schuld			5 13/16		
Portugal, te Londen	3	45⅝	45 7/16	45⅝	
Dito Uitgestelde		26⅝	[illegible]		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	104⅝	104½	104⅝	104⅝
Dito A°. 1828—1829	5	103½	103½		
Negot. 1831 en 1833	5	93	93		
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	95⅞	95⅝		
Dito idem 6e	5	97 11/16	97¾	97⅞	97 15/16
Certifikaten te Hamburg	5				
Dito dito te Londen	4½	94⅝	94 11/16	94½	94 11/16
Dito dito *Hope en C°.*	4	86½	86½	86⅝	86⅝
Dito *Stieglitz*	4	86	86¼		
Dito 2e Serie	4	84	84¼		
Dito in Zilver	6				
Inschr. op 't Grootboek	6	62½			
Dito Certifikaten	6	63⅝	63⅝		
Polen, Aand. met Lot. fl. 500		154¾	154¾		
Schatkist-Obligatiën	4	78¾	78⅞		
Oostenrijk, Metalliek	5	76 7/16	76 7/16	76⅜	
Dito rente te Amsterdam	5	88	88	88⅛	88 1/16
Dito Nationale	5	77 9/16	77 9/16		
Dito	2½	39 9/16	39½	39 9/16	
Weener Bank	5				
Dito	4	[illegible]	[illegible]		
[illegible]		[illegible]			
[illegible]		319	319		
Pruiss. Premie 1851	3½		205¾		
Napels, Cert. bij *Rotsch.*	5				
Denemarken, dito	3				
Louisiana, te Londen	5		82¾		
Brazilië	5	99			
Dito 1843	5	98	98		
Mexiko, te Londen £ 100	3	21 9/16	21 7/16	21½	
Dito Onbepaalde	3	21 9/16	21 7/16	21¼	
Peru	4½	75¼			
Grenada, dito à £ 100	3½	21 7/16	21¼	21 7/16	21⅜
Dito Uitgestelde		6 9/16	6 9/16		
Ecuador	1	13⅞	14 1/16	14⅛	
Venezuela, te Londen	4½	35⅝	35¼	35⅝	
Dito Uitgestelde		14			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			1 1/16	1⅛	
Dito Orig.			[illegible]		
Grieken, Bl. 1825	5		3 1/16		

Thes. 104½; N. Port. 44½, 1/16; Handel-M. resc. 150, 149¾ cont.; Illin. 135; Oblig. Constr. Bons. 95⅝; Russ. Spoorw. 77½, ⅝, ½; B. Sp. 27¼; Prost 107½; Frans. O. Sp. *f* 135½.

Binnenl. fondsen prijshoudend; 4½ en 3 pc. waren heden aangeboden en tot verlaagde koers verkrijgbaar, daarentegen waren Coup. Bew. gevraagd; zuid-amerikaansche flaauwer.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4 pCt. Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* [illegible]	Livorno		[illegible]
»	zigt	56⅛	Napels		[illegible]
Bordeaux	2/m.	55	Petersburg		[illegible]
[illegible]		55¾	Weenen		[illegible]
Madrid	3/m.	[illegible]	Augsburg		[illegible]
Cadix		[illegible]	Frankfort		[illegible]
Seville		[illegible]	Hamburg		[illegible]
Bilbao		237	[illegible]		[illegible]
Lissabon		[illegible]	Londen	2/m.	[illegible]
Porto		[illegible]	»	zigt	11.87½
Genua	2/m.	[illegible]	Amsterdam		

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 19 Mei. Lady Anne en Jane, Mauritius. - De Boer, Wilhelmina Henriëtte, Triest.

HELVOET, 18 Mei. [illegible] Bilbao. — (19 Mei): Smit, Dorothea Henriëtte, Passaroeang.

BROUWERSHAVEN, 19 Mei. Ulrich, President Ram, Soerabaya. - [illegible] Van Waning, Jan van Brakel, Banjoewangie [illegible] Rott.

UITGEZEILD.

HELVOET, 19 Mei. Raymond, [illegible], Marseille.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 22 Mei. In lading naar:

Frankfort.	W. [illegible] Kron, Frankfort N°. 24.
Keulen.	J. Dormöhlen, Patientia.
Mainz.	B. Kirschreiber, Maintz N°. 5.
Duisburg.	F. W. Haas, Niederrhein N°. 3.
Dusseldorp.	Th. Capitain, Minerva.

Mannheim.	G. Itschert, Delphin.	
Urdingen en Ruhrort.	J. van Beek, Wilhelmina.	
Keulen.	W. Vogels, Cölln N°. 1.	
Weesel.	F. Beijer, Wilhelmina.	
Ludwigh. en Manheim.	H. A. Wilson, Rijn en Amstel.	

AMSTERDAM, 17 Mei, vertrokken naar

Ludwigh. en Manheim.	J. Brilmeijer, Æolus.	
Weesel.	P. J. Balck, Vrouw Rebecca.	
Keulen.	F. A. Holst, Cöln. N°. 14.	
Rijnhoogte	ARNHEM, 19 Mei 1 el 23 duim.	
	KEULEN, 21 » 6 vt. 8½ »	

Advertentiën.

(3238) Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 64 jaren, voorzien van de H. H. Sacramenten, onze Oom, de Wel-Eerwaarde Heer H. A. PUTTERS, R. C. Priester en sedert 1823 Pastoor te Driel, bij Arnhem.

DRIEL bij ARNHEM, den 19 Mei 1857. Namens de Familie, T. E. PUTTERS.

Algemeene kennisgeving.

(3244) Heden avond overleed na een langdurig lijden, mijne teeder geliefde Echtgenoot PETRUS ROTTEVEEL, in den nog krachtigen ouderdom van bijna 40 jaren, na bevorens voorzien te zijn van de H. H. Troostmiddelen der H. Kerk.

Wed. P. ROTTEVEEL,
geb. P. VREBURG.

Mede uit naam van Bloedverwanten en nabestaanden.
NB. *Deze strekke tot bijzondere en algemeene kennisgeving.*

(3245) LEEUWARDEN, 19 Mei 1857. Heden overleed tot diepe droefheid van hare kinderen en behuwdkinderen, Mejufvrouw GUDULA OMBELET, Weduwe den Heer SYBRANDUS NAUTA, in den ouderdom van bijna 79 jaren, na voorzien te zijn van de Genademiddelen der stervenden.

(3241) Voor de vele bewijzen van belangstelling en deelneming bij het overlijden van mijn Eerwaarden Zoon en onzen dierbaren Broeder en Behuwdbroeder, SIMON JACOBUS, ondervonden, betuigen de ondergeteekenden hunnen opregten dank.

DELFT, den 20 Mei 1857.

Wed. B. FUNNEKOTTER.
M. M. FUNNEKOTTER.
H. HARTOGH HEYS JR.
M. M. FUNNEKOTTER.
[illegible]
[illegible] FUNNEKOTTER.
T. G. FUNNEKOTTER.
G. J. FUNNEKOTTER.

Diegenen welke iets te vorderen hebben van, of goederen onder hunne berusting hebben, betreffende de Nalatenschap van wijlen den Wel-Eerw. Heer S. J. FUNNEKOTTER, R. K. Priester, gelieven daarvan schriftelijke opgave te doen vóór den 28sten dezer, aan de ondergeteekende.

DELFT, den 20 Mei 1857.

Wed. B. FUNNEKOTTER.

(3940) Een fatsoenlijk burger **Meisje**, van middelbaren ouderdom, zag zich gaarne geplaatst bij eenen Pastoor of fatsoenlijke Huishouding, van de R. C. Godsdienst. Zij is bedreven in alle huishoudelijke Werkzaamheden, Strijken, Stoppen, Naaijen, Mazen, enz., omgang met Kinderen, [illegible] Fransch spreken, en van goede getuigschriften voorzien. Op eene goede behandeling zal meer dan op hoog loon worden gelet. Te adresseeren aan het Postkantoor te Vierlingsbeek bij Boxmeer, bij *franco* brief onder letter B.

(3243)

Uit de Hand te Koop:

Een klein doch nette en geriefelijke **HEERENHUIZING**, zeer aangenaam gelegen op den stadswal te Ravenstein, met een schoon uitzigt op de rivier de Maas en omstreken, bestaande in **2 boven- en 2 benedenkamers**, alle behangen, eene **keuken, zolder** en verdere gemakken. Nadere informatien te bekomen bij P. HENDRIKX te Grave. Brieven *franco*.

In de onderstaande Depôts is te Koop gesteld:

De zeer welgelijkende BUSTE

VAN

ZIJNE DOORLUGTIGE HOOGWAARDIGHEID

De Aarts-Bisschop van Utrecht.

In Albast Gips, uit de Fabriek van de Heeren CUYPERS EN STOLTZENBERG, Prijs . . . *f* 8.00.

Bij Heer C. L. VAN LANGENHUYSEN, te Amsterdam.
» de Wed. J. R. VAN ROSSUM te Utrecht.
» Heer P. N. VERHOEVEN te 's Bosch.

De zalf en pillen van Holloway, een zeer aanbevelenswaardig middel tegen de roos. K.... M....., te Bolsward, leed sedert vele jaren aan deze ongesteldheid; en sedert 9 maanden was hij bijna blind en doof daarvan. Hij raadpleegde onderscheidene geneesheeren deswegen, doch de ziekte verslimmerde van dag tot dag en bragt eindelijk zijn leven in gevaar. Zijn goede geest echter verliet hem niet; een zijner kennissen bragt hem eene groote dosis zalf en pillen van Holloway; hij gebruikte dezelven, en de uitkomst was zoo voldoende, dat hij in twee weken tijds, het gezigt en gehoor weder verkreeg, en twee maanden daarna volmaakt hersteld was.

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N°. 251 en Nieuwendijk, L N°. 78, als Depôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depôthouder te *Prinsland* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's-Etablishment*. (3036)

(3242) Bij P. N. VERHOEVEN te 's Bosch, komt heden van de pers en wordt aan zijne gewone Correspondenten verzonden:

De 8e December van het jaar 1856,

OF

Maria en Hare Onbevlekte Ontvangenis.

Dichtregels (met aanteekeningen)
opgedragen aan Z. D. H.

JOANNES ZWIJSEN,

Aartsbisschop van Utrecht en Adm. Apost. van het Bisdom van 's Bosch.

[illegible] 8°. Prijs 40 Cents.

[illegible] zijn voorhanden:

ENSEIGNEMENT

DANS

LES SALLES D'ASILE POUR L'ENFANCE.

Livres, Tableaux, Images, Registres, Mobilier et Matériel.

2°. TABLEAUX ET IMAGES.

Alphabeth mural en caractères romains. 26 lettres de 25 centimètres de hauteur sur 20 centimètres de largeur environ. Prix . . . . *f* 0.50

Les 26 lettres collées isolément sur carton pour être suspendues . . . . *f* 2.00

Cartes murales (petites) *écrites*, dressées sous la direction de M. Ach. Meissas:

France. 4 feuilles jésus. Prix . . . . . *f* 2.25
— Collée sur toile, avec gorge et rouleau » 4.25
Europe. 4 feuilles Jésus. Prix . . . . » 2.25
— Collée sur toile, avec gorge et rouleau » 4.25
Mappemonde. 8 feuilles grand raisin. Prix » 3.25
— Collée sur toile, avec gorge et rouleau . » 6.25

La *France* et l'*Europe* ont 1 mètre de hauteur sur 1 mètre 30 centimètres de largeur; la *Mappemonde* a 1 mètre 10 centimètres de hauteur sur 1 mètre 70 centimètres de largeur.

Le vernissage se paye en sus: 1°. pour la *France* et l'*Europe*, 50 c., 2° pour la *Mappemonde*, 75 c.

Chiffres arabes destinés à être collés sur mur. 10 chiffres de 25 centimètres de hauteur sur 20 centimètres de largeur environ. Prix . . . *f* 0.25

Les 10 chiffres collés isolément sur carton pour être suspendus . . . . *f* 0.75

Chiffres romains destinés à être collés sur mur. 7 chiffres de 25 centimètres de hauteur sur 20 centimètres de largeur environ. Prix . . . . *f* 0.25

Les 7 chiffres collés isolément sur carton pour être suspendus . . . . *f* 0.50

Images pour les salles d'asile, de 35 centimètres de hauteur sur 50 centimètres de largeur environ:

1°. ANIMAUX DOMESTIQUES, 10 sujets: La Vache. — Le Mouton. — La Chèvre. — Le Cheval. — L'Ane. — Le Chameau. — Le Chien. — Le Chat. — La Poule. — Le Canard.
Prix, en noir . . . . *f* 1.75
— coloriés . . . . » 3.50
Le texte explicatif, par M. Battelle. 2e édition. Brochure in-18. . . . . *f* 0.50

2°. ANIMAUX SAUVAGES, 10 sujets: Le Lion. — Le Tigre. — Le Loup. — L'Ours. — Le Castor. — Le Renard. — Le Cerf. — L'Éléphant. — L'Aigle. — Le Perroquet.
Prix, en noir . . . . *f* 1.75
— coloriés . . . . » 3.50
Le texte explicatif. Brochure in-8° . . . » 0.50

3°. ARBRES, ARBUSTES, PLANTES, 6 sujets.
Prix, en noir . . . . » 1.25
— coloriés . . . . » 2.50
Le texte explicatif. Brochure in-8 . . . » 0.50

4°. ARTS ET MÉTIERS, 10 sujets: Le Maçon. — Le Menuisier. — Le Serrurier. — Le Charron. — Le Cordonnier. — Le Tisserand. — Le Vannier. — Le Potier. — L'Imprimeur-Typographe. — L'Imprimeur-Lithographe.
Prix, en noir . . . . » 2.50
— coloriés . . . . » 5.00
Le texte explicatif, par M. Boucard. Brochure in-18 . . . . *f* 0.50

5° CULTURE ET EMPLOI DU BLÉ, 6 sujets: Le Laboureur. — Le Semeur. — Le Moissonneur. — Le Batteur en grange. — Le Meunier. — Le Boulanger.
Prix, en noir . . . . *f* 1.25
— coloriés . . . . » 2.50
Le texte explicatif. Brochure in-8° . . . » 0.50

6°. HISTOIRE SAINTE, 1re partie, 25 sujets. *Nouvelle édition:* Adam au milieu des animaux. — Eve présente la pomme à Adam. — Adam et Eve chassés du paradis terrestre. — Mort d'Abel. — Construction de l'arche. — Le déluge. — Sortie de l'arche. — Tour de Babel. — Destruction de la ville de Sodome. — Sacrifice d'Abraham. — Eliezer et Rebecca. — Jacob garde les troupeaux de Laban. — Joseph raconte ses songes à ses frères. — Joseph en prison. — Joseph explique les songes de Pharaon. — La coupe trouvée dans le sac de Benjamin. — Joseph se fait reconnaître à ses frères. — Jacob bénit ses enfants. — Moïse sauvé des eaux. — Dieu apparaît à Moïse. — Une plaie d'Egypte. — Passage de la mer Rouge. — Moïse donne les tables de la loi. — Serpent d'airain.
Prix, en noir . . . . *f* 3.00
— coloriés . . . . » 7.50
Le texte explicatif, par Mme Chevreau-Lemercier. 2e édition Brochure in-18, Prix . . . » 0.50

7°. HISTOIRE SAINTE, 2e partie, 25 sujets. *Nouvelle édition:* Moïse remet son pouvoir à Josué. — Prise de Jéricho. — L'ange du Seigneur devant Gédéon. — Dieu parle au jeune Samuel. — Samuel juge en Israël. — Saül sacré roi par Samuel. — David joue de la harpe devant Saül. — David tue Goliath. — Jalousie de Saül envers David. — Adieux de David et de Jonathas. — [illegible] — David, roi, [illegible] [illegible] David. — Mort d'Absalon. — Dernières instructions de David à son fils. — Jugement de Salomon. — Construction du temple de Salomon. — La reine de Saba visite de Salomon. — Elie ressuscite le fils de la veuve de Sarepta. — Sacrifices offerts par Elie et par les prêtres de Baal. — Joas sacré roi. — Isaïe devant Ezéchias malade. — Prise de Jérusalem par Nebuchodonosor. — Retour de la captivité. — Esdras lit au peuple le livre des lois de Moïse.
Prix, en noir . . . . *f* 3.00
— coloriés . . . . » 7.50
Le texte explicatif. Brochure in-8° . . . » 0.50

8°. HISTOIRE DE N. S. JÉSUS CHRIST, 14 sujets. *Nouvelle édition:* L'Annonciation. — Adoration des Mages. — La Fuite en Égypte. — Jésus prêchant au milieu des docteurs. — Baptême de J.-C. — Jésus appelant à lui les petits enfants. — Résurrection de Jésus-Christ. — Les disciples d'Emmaüs. — L'Ascension.
Prix, en noir . . . . *f* 2.50
— coloriés . . . . » 6.00
Le texte explicatif, par Mme Chevreau Lemercier. 2e édition. Brochure in-18. . . . . *f* 0.50

9°. NOTIONS INDUSTRIELLES, 10 sujets: Forges. — Verrerie. — Mines. — Machine à vapeur. — Chemins de fer. — Fabrique de papiers. — Fabrique d'épingles. — Filature mécanique. — Atelier de monnayage. — Fabrique de savon.
Prix, en noir . . . . *f* 2.50
— coloriés . . . . » 5.00
Le texte explicatif, par M. Boucard. Brochure in-18. . . . . [illegible]

10°. RÉCITS MORAUX, 18 sujets.
Prix, en noir . . . . [illegible]
— coloriés . . . . » 7[illegible]
Le texte explicatif, Brochure in-8°. . . » 0.[illegible]

11°. SEPT (LES) COULEURS PRINCIPALES DU SPECTRE SOLAIRE qui forment la lumière blanche du soleil. 1 feuille avec un texte explicatif, in-8°. Prix . . . . [illegible]

Syllabaire (nouveau) des salles d'asile, par madame Pape-Carpentier, directrice du cours normal pratique des salles d'asile, 32 tableaux de 50 centimètres de hauteur sur 32 centimètres de largeur, avec un Manuel in-18. Prix . . . . [illegible]

Les 32 tableaux collés sur 16 cartons, Prix . . . [illegible]

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.